

PREDICĂ LA DUMINICA

A IV-A DUPĂ PAȘTI

Duminica Slăbănogului

Iisus a zis slăbănogului: "Iată că te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ție ceva mai rău...!" (Ioan V, 14)

Hristos a înviat!

Frați creștini,

Cine nu este cuprins de milă și de compătimire când vede un bolnav paralizat zăcând într-un pat de mulți ani? Cum să nu-ți inspire milă când vezi o ființă omenească sfârșită de puteri, cu ochii duși în fundul capului, galben la față și tot trupul lui numai pielea și osul, un om care așteaptă de la alții o mângâiere, o încurajare, un pahar cu apă sau puțină mâncare.

Sfânta Evanghelie de astăzi ne-a istorisit vindecarea unui astfel de slăbănog care zăcea de 38 de ani. În Postul Paștelui am auzit despre vindecarea altui slăbănog, care fusese adus înaintea Domnului Hristos de 4 oameni, cu patul. Slăbănogul de astăzi însă aștepta de 38 de ani și nădăjduia că se va găsi un om care să-l arunce și pe el în scaldătoarea Vitezdei și să se facă sănătos. Dar de atâția ani nu s-a găsit nimeni să-l ajute.

Iată că într-o zi cu soare și frumos, o zi senină și plină de lumină, se oprește în fața lui un om frumos și minunat, cu chipul blând și dulce, care-i zise cu blândețe: "Voiești să te faci sănătos?" Cine era acest om? Era Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Văzând Iisus cum îl chinuia boala de multă vreme și cunoscând ca un Dumnezeu păcatele acestui slăbănog, căci

pentru păcatele lui se chinuise 38 de ani, a voit să-l aleagă din această mulțime de bolnavi și să-l vindece.

Bietul slăbănog, buimăcit și intimidat, căci se vedea în fața unei persoane atât de impunătoare și uimitoare, a început să-și plângă necazul înaintea Domnului, zicând: "Doamne, nu am pe nimeni să mă arunce în scaldătoarea aceasta când se tulbură apa, iar până când merg eu altul se coboară înaintea mea". Iată deci că din atâția oameni care se aflau în acel loc, nu se găsea nimeni ca să-i ajute acestui slăbănog. Aceasta ne arată că erau foarte împietriți oamenii și atunci, egoiști și fără omenie.

Scaldătoarea aceasta numită Vitezda - ceea ce înseamnă "Casa Milosteniei" - se afla în Ierusalim la Poarta oilor, căreia i se zicea așa pentru că aici erau spălate de măruntaie oile care erau aduse jertfă la templu. Împrejurul lacului Vitezda erau cinci pridvoare sau foișoare, în care se găseau mulți bolnavi ce așteptau mișcarea apei, căci un înger se cobora din când în când în scaldătoare și tulbura apa, iar cel care intra întâi după tulburarea apei se făcea sănătos ori de ce boală era cuprins.

Dar pentru ce se vindeca numai un singur bolnav după tulburarea apei? Pentru că scaldătoarea de la Poarta Oilor închipuie scaldătoarea cea tainică a Sfântului Botez care este în Biserica noastră Ortodoxă, știind că un singur botez este valabil. Pogorârea îngerului în scaldătoare închipuia venirea Harului Sfântului Duh în apa botezului, că nu apa singură spală păcatele, ci Harul dumnezeiesc.

Acest slăbănog de la Poarta Oilor a trebuit să aștepte 38 de ani ca să poată plăti canon pentru păcatele făcute de el, iar acum s-a împlinit vremea ca să se arate Mântuitorul Cel ce a ridicat păcatele lumii ca să-l tămăduiască. Dar pentru ce-i zise Mântuitorul: "Voiești să te faci sănătos?" Nu știa oare Domnul cât de mult voia el să se facă sănătos? De la alți bolnavi am văzut cum Domnul cere credință, acestuia vedem că îi cere voință, dar voința pe care o cere este aceea de a se face sănătos și cu sufletul.

Aceasta o cere și de la noi Domnul, ca să ne vindecăm sufletul de patimi și de păcate și să nu ni se întâmple ceva mai rău, adică să fim osândiți în chinurile iadului, în vecii vecilor. După ce nenorocitul slăbănog termină de spus necazul lui înaintea Domnului, bunul și iertătorul Iisus îi zise: "Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă!" La porunca lui Iisus, venele trupului slăbănogit au prins puteri și s-au întărit cu totul, iar el începu să meargă. Toți s-au mirat văzând cum pleacă sănătos pe picioarele lui acela care era anchilozat, cum a început să-și strângă salteluța pe care zăcuse și păturica lui cea săracă, și cum a pornit vesel pe picioarele lui acasă.

Mare le-a fost mirarea oamenilor care l-au văzut. Dar nu s-a găsit nici unul să aducă slavă lui Dumnezeu; fiindcă Dumnezeu era Acela cu chip de om și numai Dumnezeu a putut să facă o astfel de minune. Slăbănogul nu știa cine este doctorul lui. Dar după puțin timp

Domnul Hristos l-a găsit în biserică și i-a zis: "Iată că te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai păcătuiești, ca să nu ți se întâmple ceva și mai rău!"

Ziua aceea când a făcut Iisus această minune era într-o sâmbătă. Evreii cei pizmași și plini de invidie, când au văzut pe slăbănogul vindecat și cu sarcina patului în spate, au strigat la el cu răutate: "Nu-ți este îngăduit să-ți ridici patul în ziua sâmbetei!" Invidia din inima lor i-a orbit cu totul, căci n-au mai văzut nici binele săvârșit, nici pe Dumnezeu care și-a făcut milă cu acest nenorocit. Acești cărturari fățarnici, farisei, țineau legea de formă, țineau la literă și nu puteau să vadă în această minune puterea lui Dumnezeu, pentru că ei ziceau că a fost călcată sâmbăta și deci acest om nu poate fi de la Dumnezeu.

Iată invidia, zavistia aceasta a diavolului care face pe oameni să vorbească de rău minunile lui Dumnezeu și pe oamenii lui Dumnezeu. Această fiară otrăvitoare are 7 capete. Din ele aruncă otrava purtătoare de moarte. Cel dintâi cap este mândria, al doilea este iubirea de argint, al treilea lăcomia, al patrulea lenea, al cincilea desfrânarea, al șaselea mânia și a șaptea este invidia. Din toate aceste capete se varsă otravă aducătoare de moarte pentru suflet. Otrava invidiei este însă mai puternică decât celelalte.

Toate celelalte păcate de moarte sunt săvârșite de om pentru câte un folos, dar invidiosul este chinuit de otrava invidiei, în suflet și în trup, fără nici un folos, lui părându-i rău de fericirea aproapelui, de binele vecinului, de progresul altuia și mai ales de darurile pe care le au unii de la Dumnezeu. Invidiosul se bucură numai atunci când aude de nenorocirea aproapelui, atunci când a căzut în păcate, iar dacă mai e și la închisoare, atunci are o bucurie și mai mare.

De aceea când vede că-i merge bine și sporește în cele bune, invidiosul caută să-i pună tot felul de piedici, să-l vorbească de rău, să-l clevească, să-i zică rătăcit, să-l desconsidere în fața lumii ca nimeni să nu-l mai iubească. E prea mult de vorbit de acest cap al invidiei. Dar să-i lăsăm acum pe cei ce sunt otrăviți de el și să-i compătimim, fiindcă o pedeapsă mai mare ca aceasta nici că se poate, distrugându-le sufletele și trupurile.

Sfânta Evanghelie de astăzi nu ne spune că slăbănogul i-ar fi mulțumit Domnului pentru că l-a tămăduit. Dar ne spune că s-a dus și a spus iudeilor că Iisus este cel ce l-a făcut sănătos. Poate și el, ca și alții, a fost nerecunoscător, a uitat îndată de binefăcătorul său și nu l-a urmat ca să-l asculte sfintele învățături. De aceea Domnul Hristos a știut cu cine stă de vorbă și i-a zis: "Vezi să nu mai păcătuiești..." și celelalte.

Știa Iisus, ca un Dumnezeu ce era, că acel slăbănog va stăruii în păcate ca și înainte și va face chiar un păcat mai grozav, puțin mai târziu. Din tradiție și dintr-o carte veche a Bisericii se spune că acest slăbănog vindecat de Iisus se numea Isac Lachedem. I se mai zice și evreul rătăcitor. Când Mântuitorul urca cu Crucea pe dealul Golgotei, hulit și batjocorit, însetat și nemâncat, s-a oprit în dreptul casei acestui Isac Lachedem, căci pe acolo ducea drumul spre Golgota. Atunci Isac a ieșit și el la poartă împreună cu vecinii, iar Domnul

văzându-l l-a rugat să-i dea puțină apă. La refuzul acestuia, Iisus l-a rugat să-l dea voie să se odihnească pe banca de la poarta lui; dar acesta îi zise cu asprime: "Nu-ți dau voie să stai, mergi de aici!"

Atunci Domnul Hristos se întoarce către el și-i zise: "De acum încolo să mergi și tu mereu, până la a doua Mea venire". Se spune că și astăzi acest evreu nerecunoscător, care s-a asociat cu ceilalți hulitori, trăiește și umblă neîncetat, străbătând pământul în lung și-n lat fără să i se întâmple ceva. Merge prin pustietăți, prin jungle periculoase și s-a aruncat chiar în vulcanul Vezuviu din Italia, pentru că el vrea să moară, dar nimic nu i se întâmplă pentru că blestemul dumnezeiesc este asupra lui.

Animalele sălbatice vin până lângă el, îl miros, dar sunt cuprinse de o așa scârbă, că nu se pot atinge de el. Iată că se apropie 2000 de ani și el merge, merge mereu pe pământ. Acum nu mai vrea să se facă sănătos, ci dorește să scape de povara vieții, dar în zadar, căci lucrurile neînsuflețite nu-l primesc, ci totul și toate îi spun și-i repetă cuvintele Mântuitorului spuse la poarta casei lui: "Mergi, mergi...!" Iar el merge până va veni Domnul să judece viii și morții.

Blestemul dumnezeiesc a căzut peste el ca și peste toți cărturarii și fariseii, în frunte cu Anna și Caiafa, căci toți, împreună cu Pilat, și-au sfârșit viața lor în diferite chinuri, ducându-se în focul iadului. Blestemul dumnezeiesc a căzut peste toți cei care au cerut răstignirea Domnului, căci au fost împrăștiați pe toată fața pământului, căzând în grea sclavie, chinuți în diferite feluri, arși de sete, de foame, rămași fără țară, și aceasta, iată, aproape de 2000 de ani.

S-a împlinit tot ceea ce au cerut ei cu gura lor când au zis: "Sângele Lui să cadă asupra noastră și asupra copiilor noștri". Spunând Domnul slăbănogului să nu mai păcătuiască, s-a gândit la toate oile cele rătăcite ale casei lui Israel, precum și la noi, și să nu ni se pară lucru de glumă, căci dacă ne ținem tot mereu de păcate, blestemul dumnezeiesc apasă asupra noastră, a casei și a copiilor noștri. De altfel, pentru păcatele grele pe care le facem și nu le mărturisim la timp, vin peste noi fel de fel de neazuri, greutăți și boli, neînțelegeri și despărțiri între soți.

Pe toți cei care nu se lasă de insultele și hulele aduse lui Dumnezeu, de luarea numelui Său în deșert, de înjurături, drăcuiești și blesteme, pe toți aceștia îi urmărește blestemul dumnezeiesc ca și pe toți răstignitorii Lui. Și apoi, dacă i-apucă moartea așa, în tot felul de păcate, se duc și-n fundul iadului, acolo unde se chinuiesc creștinii care și-au lepădat credința, botezul și care s-au lepădat de Sfânta Biserică. Acolo merg toți cei care s-au făcut pricină de sminteală altora, ca fariseii și cărturarii cei fățarnici.

Acolo se chinuiesc părinții care nu-și învață copiii rugăciuni, n-au grijă să-i spovedească, să-i împărtășească, îi lasă să trăiască necununați, și astfel cresc ca niște buruieni otrăvitoare. De aceea copiii de astăzi otrăvesc sufletele părinților lor pe pământ, iar la

sfârșitul vieții vor moșteni cu toții suferințele iadului. Vai, grozav trebuie să fie iadul acesta, când mă gândesc la o istorioară vrednică de amintit, tot despre un bolnav care se chinuise și el vreo 30 de ani.

Suferințele acestui bolnav erau mari și totdeauna se ruga lui Dumnezeu, ori să-l facă sănătos, ori să-i ia sufletul. Pe când se ruga el cu încredere și evlavie îi apare un înger și-i zice: "Iată, omule, ți-a auzit Dumnezeu rugăciunea, dar pentru păcatele tale ai mai avea de suferit încă trei ani pe pământ de aici înainte. Dumnezeu mă trimite să te întreb ce preferi, să suferi încă trei ani aici, în lumea aceasta, sau trei ceasuri dincolo, în iad? El spuse că preferă trei ceasuri în iad; îngerul îndată i-a luat sufletul și l-a dus în iad, lăsându-l în foc. După un ceas se întoarce să vadă ce face sufletul. Acesta când l-a văzut a strigat cu mare glas: "Vai, sfinte îngere, nu credeam să fie nedreptate la Dumnezeu, ai spus că mă lași numai trei ceasuri și a trecut atâta amar de ani, că nu credeam să mai vii".

Taci, omule, zise îngerul, n-a trecut decât un ceas și mai ai de suferit încă două ceasuri. Când a auzit, l-a rugat pe înger să-i ducă sufletul înapoi în timp să se chinuiască nu 30 de ani, ci toată viața, și-i va fi mai ușor decât acele chinuri ale iadului.

Vai, fraților, adevărat este și știm cu toții aceasta, că numai o noapte te doare o măsea și ți se pare un an, dar să stai în chinurile iadului? Acolo, spun sfinții părinți că nu rămâne nici o părticică a sufletului să nu sufere. Aici te doare o măsea, un ochi, o mână, dar în iad sufletul întreg suferă dureri nemaipomenite. Grozav loc este iadul!

Unul dintre ucenici a întrebat pe Domnul să-i spună cât de adânc este iadul. Domnul a răspuns că dacă o piatră de moară va fi în cădere timp de trei ani și jumătate, abia dacă ajunge la fundul iadului. "Doamne - a zis Sfântul Ioan Teologul - dacă un păcătos se duce în fundul iadului și n-are pe nimeni să se îngrijească de el pe pământ cu sărindare, pomeni și parastase, va mai ieși de acolo?" Domnul a răspuns: "O pasăre mare de se va duce o dată pe an la o stâncă de piatră să-și ascute ciocul de ea, atunci când s-o toci stâncă va ieși un astfel de păcătos de acolo, adică niciodată".

Știința ne descoperă că dedesubtul pământului este foc, smoală, păcură, apă clocotită. Știm că acestea ies din fundul pământului și ne dovedesc existența iadului. Diavolul nu are nimic frumos pentru noi, ci numai suferință, plângere și tânguire. El n-are ce să ne dea. Cine face voia lui, acela se face părtaș la chinurile iadului, cu el la un loc, fiindcă dedesubtul pământului este iadul cu suferințele lui, iar sus în ceruri este locașul dreptilor și odihna tuturor făcătorilor de bine.

Aici pe pământ suntem la mijloc între bine și rău, între fericire și nenorocire. De aceea vedem o zi bună și zece rele; aici binele este amestecat cu răul, aici este o parte din rai, dar și o parte din iad. Trandafirul este frumos, are miros plăcut, dar are și țepi usturători. Fructele sunt dulci, frumoase, dar au și coji care trebuie aruncate. Aici binele este amestecat cu răul, așa cum e trupul cu sufletul.

Omului i-a rânduit Dumnezeu să treacă prin două vieți și să rămână în a treia. Prima viață este cea din pântecul maicii noastre, timpul celor nouă luni până la naștere. Deși nimeni nu știa ce-l așteaptă în această viață, totuși toți ne-am născut plângând, parcă știind că ne-am născut în valea plângerii, a suferințelor, a necazurilor.

După cum din prima viață nu putem ști ce ne așteaptă în a doua, tot așa din viața aceasta a doua, unde ne aflăm acum, este greu să pătrundem cu vederile noastre trupești viața veșnică unde va rămâne sufletul pentru totdeauna.

Doar prin sfintele învățături ce se revarsă de la Dumnezeu prin Sfânta Biserică și prin credință va putea creștinul să se înalțe la acele locuri veșnice. De aceea să credem cu tărie și să fie știut că așa cum am venit în lumea aceasta cu trup și suflet prin ușa nașterii, așa va veni o zi când vom lăsa trupul acesta pământului și pe ușa morții vom trece cu sufletul în veșnicie, în viața cea de veci fericită sau în chinurile cele fără de sfârșit ale iadului.

Bietul suflet va lua cu el bagajul faptelor bune sau rele și se va prezenta umilit și tremurând în fața Dreptului Judecător. Greu va fi atunci pentru sufletul care nu s-a descărcat de păcate aici, pe pământ, prin spovedanie. Greu va fi atunci de toți cei care au călcat în picioare toată învățătura Bisericii, văzând că nu mai au scăpare. Greu va fi atunci celor care au încredințat averile și banii copiilor ca să-i salveze și să le facă cele de trebuință după moarte, iar ei nici nu se gândesc, mănâncă, beau, petrec și au uitat demult de ei; și așa își va lua plata fiecare, după cum a făcut în viață.

Păcatul trebuie să se plătească undeva, trebuie să se ispășească prin durere tot ceea ce s-a făcut cu plăcere, ori în această viață, prin pocăință sinceră, spovedanie curată, ori în osânda veșnică, fără de sfârșit. Aici suferința se mai poate amâna din partea Domnului la acei care se întorc la Dumnezeu cu credință și-și recunosc păcatele. Dar cei care nu vor să știe de Sfânta Biserică și râd de cei credincioși, batjocorindu-i, să fie încredințați că dacă îi apucă moartea așa nu mai au nici o scăpare.

Pentru aceasta Dumnezeu a lăsat suferința, ca un bici aspru care pedepsește pe omul vinovat de aici, ca să nu se piardă pe veci în iad. Sfintele cărți spun că înainte de sfârșitul lumii vor veni anii durerilor, ani grei de suferință, anii bolilor, ai războaielor, ai foametei, anii cutremurelor și a tot felul de greutateți. Cine nu va avea ochi să vadă și nu se va întoarce nici din acestea, pierzarea-l așteaptă. Noi le socotim rele toate acestea, însă suferința este cea mai bună doctorie pentru salvarea sufletului, așa după cum vindecarea bolilor trupești se face cu pastile amare, acre și tăieturi adânci de bisturiu, îndepărtându-se putregaiul.

Suferința trebuie s-o vedem și s-o găsim de bună și din alt punct de vedere. Ea este un altar curățitor, unde se curățesc sufletele noastre de rugina păcatelor, se înfrumusețează, se luminează și astfel se pot apropia mai ușor de Dumnezeu.

Suferința este postul sufletului. Omului când îi merge bine, când are de toate și e sănătos uită de suflet, nu vrea să știe de Dumnezeu și se leagă cu toată ființa lui de plăcerile

lumii acesteia. Dar când trimite Dumnezeu suferința, îndată își aduce aminte de suflet, începe să se roage și se duce și la biserică. Dar nu toți fac aceasta, ci o parte se duc tot la diavol, tot pe el îl caută, la vrăjitoare, la descântătoare.

Iată ce binecuvântare revarsă Dumnezeu prin suferință, dându-i omului mijlocul de a se mântui. Când o mamă simte că viața copilului ei e în pericol, îl ia în brațe și se duce la doctor să fie operat. Copilul se zbate, țipă și ar vrea s-o lovească pe mama lui, fiindcă suferă, dar până la urmă e salvat. Tot așa face Dumnezeu cu noi, vrea să ne scape sufletul, dar să vrem și noi.

Un pictor francez a zugrăvit odată un prea frumos tablou, intitulat "Valea Plângerii". Tabloul înfățișează o vale împrejmuită cu stânci în care se află o mulțime de oameni în suferință. Toți au fețele scaldate în lacrimi, asupra tuturor apasă un jug de dureri nemaipomenite. Dar iată că între nenorociții aceștia este un bărbat îmbrăcat în veșmânt alb cu o cruce pe umeri. Este Iisus. El face semn mulțimii să-L urmeze. Toate privirile sunt îndreptate spre drumul strâmt și pietros spre care arată Mântuitorul cu mâna, iar mai departe, la capătul drumului, se zărește o grădină plină de flori strălucind în soarele de primăvară.

Prin acest tablou pictorul vrea să dea grai adevărului că Iisus este marele mângâietor în suferință. Dar prin ce mângâie Mântuitorul pe credincioșii Săi? Prin cele două priveliști pe care le deschide înaintea ochilor: prima reprezintă drumul strâmt și pietros, suferințele, Crucea Lui, iar cealaltă reprezintă viața veșnică, grădina raiului.

Pe Golgota noi vedem ființa cea mai nevinovată și cea mai sfântă îndurând chinurile cele mai grozave, pe Fiul lui Dumnezeu, batjocorit, răstignit și ucis. Parcă ne zice: "Priviți toți cei ce treceți pe cale și vedeți de este vreo durere ca durerea Mea!" În fața acestei priveliști simțim cum în inimi ni se strecoară un balsam de durere și mângâiere, și văzând cât de mare a fost durerea Lui ne potolim în mânia noastră, când vedem cât de mici suntem în răbdare.

Noi suferim, sunt loviți, înșelați, dezamăgiți, dar toate acestea le merităm, sunt plata păcatelor noastre. Dar Iisus cu ce a greșit? Ce sunt suferințele noastre în comparație cu patimile Lui?

Și astfel, privind la suferințele Domnului, sorbim și noi un strop de mângâiere cerească, o putere tainică ni se strecoară în suflet și, oricât am fi de împovărați de greutatea necazurilor, pilda Răscumpărătorului răstignit ne face să privim, în lacrimi și nădejde, grădina fericirii raiului care așteaptă pe cel ce rabdă până la sfârșit.

Așa zicea Iisus ucenicilor Săi: "Voi veți plânge și vă veți tângui, vă veți întrista, însă întristarea voastră se va preface în bucurie mare mai pe urmă". Iată nădejdea cea mare pe care ne-o dă Domnul pentru viața cea veșnică. Până atunci avem toți parte de suferință, și cei buni, și cei răi; cei buni ca să se curățească și mai mult pentru locul cel curat, iar cei răi să se trezească și să vină la fericire cât mai repede, la pocăință, să nu-i mai apuce moartea în păcate.

Sfântul Augustin a asemănat viața omenească cu un covor ce are două fețe. Pe una din fețe se văd culorile, desenele și florile, pe cealaltă parte nu se vede decât un amestec de fire și noduri încâlcite. Așa e și cu viața noastră de aici; noi nu-i vedem decât una din fețe, cealaltă parte o vede și o știe Dumnezeu. De aceea Tatăl nostru cel din ceruri, care este bun Părinte, ne zice și nouă, ca și slăbănogului din Evanghelia de astăzi: "Vreți voi să vă faceți sănătoși? Veniți la Mine, urmați sfaturile Mele și vedeți să nu mai păcătuiți, ca să nu vă fie și vouă ceva mai rău în veci în iad, în chinurile fără sfârșit".

Rugăciune

Doamne Iisuse Hristoase, Fiule și Cuvântul lui Dumnezeu, scapă-ne pe toți care ne-am adunat aici de chinurile iadului și vindecă slăbănogirea sufletului și a trupului nostru. Ajută-ne cu Harul Tău să nu mai păcătuim, ca să ne mântuim și noi în vecii vecilor. Amin.